

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2022 - 2023

**Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare
în limba maghiară**

Numele:

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

Cele mai des întâlnite întrebări ale copilăriei sunt *Ce vrei să te faci când o să fii mare?* și *Ce materie îți place la școală?* Dacă la prima răspunsurile au o asemenea diversitate, încât cu greu ne mai surprinde ceva, la a doua, când răspunsul este *Matematica!*, avem tendința de a ridica sprâncenele cu mirare.

Este greu să fim obiectivi când vine vorba despre materiile didactice. Încă din școală, elevii pot fi împărțiți în două tabere distincte. Unii au aplecare spre latura umană, se joacă ușor cu propozițiile, învață cu drag limbi străine și au *visarea* artistică în sânge.

Alții sunt definiți de real. Din punctul lor de vedere, viața se desfășoară pe baza unor algoritmi matematici, iar fizica și chimia sunt rădăcinile fiecărui fenomen. Matematica a fost întotdeauna micul bau-bau al anilor de școală. Uneori greoaie, alteori înșelătoare, greu de deprins, această materie a dat bătăi de cap multor elevi. [...]

Trebuie luat în calcul, însă, că a ști matematică este, de cele mai multe ori, crucial*. Fie că este vorba de examenul de bacalaureat sau de un examen de admitere, matematica poate reprezenta un obstacol greu de trecut, fără ajutor.

Cu toate acestea, există oameni pentru care matematica a devenit un prieten de nădejde, ba chiar un hobby, iar acolo unde ajutorul dat de școală nu mai este suficient, vin ei să salveze elevul aproape sufocat de această știință atât de exactă. [...]

Rețeta succesului este următoarea: pasiune, multă muncă, dar și determinare, pentru a depăși obstacolele. În fond, fiecare domeniu are părți dificile, dar nimic nu este imposibil când avem lângă noi oameni dedicați și dispuși să ne ofere o mână de ajutor.

Matematica, o pasiune, din <http://presamil.ro/matematica-o-pasiune/>

*crucial – foarte important

Textul 2

Nu știu dacă ați observat și voi: e câte o zi care pornește prost și-apoi te zgâlțâie* întruna, ca o mașină condusă de un șofer începător pe un drum cu gropi. Așa a fost marțea în care urma să dăm teza la matematică. Prima teză din viața mea. Nu-mi făceam griji, pentru că – nu vreau să mă

credeți un lăudăros – sunt cel mai bun din clasă la matematică. Ia întrebați-mă care e suma dintre produsul și câțul numerelor 27 și 9 și vă spun într-o clipă. Am deja rezultatul. Dar mai bine vă las pe voi să socotiți, ca să vă mai antrenați pentru teza voastră, dacă sunteți cumva tot într-a V-a.

În schimb, la română am mereu probleme. Bunica le repetă adesea vecinilor noștri: „Bogdan – ăsta sunt eu – e foarte bun la matematică, iar Claudia la română.” Claudia e sora mea și e într-a VIII-a. E genul de fată care vorbește cu florile, cu păsările, chiar cu norii, dar e cam neîndemânică atunci când are de-a face cu oamenii. Eu n-am vorbit niciodată cu vreo floare, ce să mai spun de norii cei schimbători, în care soră-mea vede fel de fel de ciudățenii: cai de mare, canguri, farfurii zburătoare cu extraterestri cu tot. În rest, semănăm bine, avem ochi verzi, gene lungi (gene de fată, cum mi se spune mereu), păr castaniu ondulat, doar că eu am o șuviță pe frunte, pe când ea are părul dat pe spate și prins într-o coadă cu elastice în culori fosforescente. Claudia n-are niciodată probleme cu literatura, i se pare o joacă, așa că uneori o rog pe ea să-mi facă tema, că nu i-ar lua mai mult de zece minute. Până acum n-am reușit s-o conving nici măcar o dată, habar n-am de ce. Tocmai pentru ziua aceea de marți, aveam de făcut o compunere cu titlul „Prietenul meu cel mai bun”. Profesorii de română dau mereu teme despre prieteni și prietenie. Oare de ce? Mi-am făcut singur-singurel compunerea, care mi-a ieșit cam scurtă, mai exact de trei fraze, și cam seacă, dacă înțelegeți ce vreau să spun, însă apoi mi-a venit o idee genială. Adică așa mi se părea mie, că e o idee genială, deși Claudia a spus îngrozită:

— E o nebunie, nu cumva să îndrăznești!

Dar eu – vă rog să nu mă credeți iarăși lăudăros – sunt îndrăzneț, pe când Claudia, cum spune și tata, e cam fricoasă. Am preferat să n-o iau în seamă.

Cum spuneam, ghinioanele au început din zori: m-am trezit mai târziu decât oricând și apoi mi-am căutat zece minute ochelarii, pe care mereu îi las pe unde se nimereste. Ei, da, am ochelari, sper că nu vă deranjează asta, toată lumea îmi spune că-mi stau bine. Ca să nu întârzii, n-am mai mâncat și am luat-o la fugă în viteza a patra. Afară ploua teribil, ceea ce complica planul meu despre care o să aflați un pic mai târziu. Știu că vă pun răbdarea la încercare, dar profesorii noștri spun mereu că răbdarea e o calitate esențială în viață și că trebuie să ne-o educăm de mici. Eram la un stop, la trecerea de pietoni. Un șofer care probabil că nu-și educase îndeajuns răbdarea în copilărie, a țâșnit ca din pușcă, iar apa din rigolă* m-a stropit de sus până jos, de arătam ca un personaj din filmul *101 dalmățieni*.

Ioana Pârvulescu, *Prietenul meu*

*te zgâlțâie - te mișcă puternic

*rigolă - șanț mic, pe marginea străzilor, cu scopul de a colecta apa

Scrie, în dreptul fiecărui exercițiu, răspunsul la cerințele de mai jos, cu privire la textele date.

A.

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul pe care îl are, în textul 2, cuvântul subliniat. **2 puncte**

SEC, SEĂCĂ, *seci*, adj. **1.** Lipsit de apă; care a secat, s-a uscat. *Albia seacă a unui râu*. ♦ (Despre locuri) Lipsit de umezeală; *p. ext.* arid, neproductiv. ♦ *Tuse seacă* = tuse uscată, fără expectorație. *Timbru* (sau *sigiliu*) *sec* = urmă de ștampilă în relief, care se imprimă pe anumite acte cu o mașină specială, fără tuș. **2.** În care nu se află nimic; gol, deșert. *Nucă seacă* = nucă fără miez sau cu miezul nedezvoltat. *Sunet sec* = sunet scurt, fără rezonanță. *Ochi sec* = orbită goală a ochiului. ♦ Expr. (Substantivat) *A înghiți în sec* = **a**) a înghiți fără a avea ceva în gură; **b**) a se reține de la ceva, a fi nevoit să-și înfrâneze o dorință. ♦ (Pop.; despre părțile corpului) Atrofiat, paralizat. *Mână seacă*. **3.** (În loc. adj.) *De sec* = de post, care nu este de dulce. **4.** Fig. Lipsit de conținut, de sens, fără folos. ♦ Loc. adv. *În sec* = în zadar, fără rost. **5.** Fig. (Adesea substantivat) Fără minte, prost. **6.** Fig. (Despre oameni și manifestările lor; adesea adverbial) Lipsit de sensibilitate, de căldură; aspru, tăios, rece. **7.** Fig. (Rar) Tare, puternic, dârz. – Lat. **siccus**.

***, *Dicționarul explicativ al limbii române*

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.
Materia de care se tem cei mai mulți copii este: **2 puncte**

- a) matematică;
- b) română;
- c) fizică;
- d) chimie.

Răspunsul corect:

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.
Cei care au înclinare spre latura umană: **2 puncte**

- a) realizează ușor calcule;
- b) învață ușor limbi străine;
- c) obțin o medie bună la evaluare;
- d) sunt întotdeauna politicoși.

Răspunsul corect:

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.
Încă de dimineață, Bogdan are ghinion, deoarece nu își găsește: **2 puncte**

- a) caietul de română;
- b) ochelarii;
- c) umbrela;
- d) ghiozdanul.

Răspunsul corect:

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili dacă acesta este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din textele date. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Matematica este o materie îndrăgită de toată lumea.		
Cu sprijin, putem depăși orice obstacol.		
Cheia succesului o reprezintă munca, pasiunea și motivația.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Bogdan are prima teză la limba română, într-o zi de marți.		
La română, Bogdan este cel mai slab din clasă.		
Înainte să meargă la școală, Bogdan ia micul dejun.		

6. Explică, în unu-trei enunțuri, un motiv pentru care Bogdan o roagă pe Claudia să îi facă, uneori, tema la română, valorificând textul 2. **6 puncte**

7. Prezintă, în 20-40 de cuvinte, o trăsătură a textului narativ literar, valorificând textul 2.

6 puncte

8. Precizează o asemănare și o deosebire de conținut între cele două texte.

6 puncte

9. Crezi că Bogdan a avut ghinion în ziua tezei? Motivează-ți răspunsul, în minimum 30 de cuvinte, valorificând textul 2.

6 puncte

B.

1. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Au numărul de litere egal cu numărul de sunete, ambele cuvinte din seria:

2 puncte

- a) începător, face;
- b) niciodată, floare;
- c) ghinion, ochelari;
- d) mici, fricoasă.

Răspunsul corect:

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

..... îi place literatura.

- a) lui Claudia;
- b) la Claudia;
- c) Claudiei;
- d) Claudia.

Răspunsul corect:

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

.....frați se ajută unul pe altul.

- a) cei doi;
- b) cele două;
- c) celor doi;
- d) celor două.

Răspunsul corect:

4. Transcrie, din secvența următoare, două substantive în cazuri diferite, pe care le vei menționa:

4 puncte

Bunica le repetă adesea vecinilor noștri: „Bogdan – asta sunt eu – e foarte bun la matematică, iar Claudia, la română.”

substantivul: _____, cazul _____

substantivul: _____, cazul _____

5. Rescrie secvența: *mi-a venit o idee genială*, modificând numărul verbului.

4 puncte

6. Scrie funcția sintactică a cuvintelor subliniate în secvența:

6 puncte

Claudia n-are niciodată probleme cu literatura, i se pare o joacă, așa că uneori o rog pe ea să-mi facă tema, că nu i-ar lua mai mult de zece minute.

Cuvântul	Funcția sintactică
n-are	
probleme	
uneori	
zece	

